

گزارش خبری

ماجرای ورود روسیه به میدان گازی چالوس چیست؟

تحلیلگر مؤسسه بین‌المللی داده‌های انرژی کیپلر گفت: در حال حاضر، حدود ۷۵ تا ۷۰ درصد از تولید گاز ایران از میدان پارس جنوبی تأمین می‌شود که در برخی فازها کاهش تولید را تجربه کرده است. بنابراین کشف احتمالی در چالوس باید به اندازه‌ای بزرگ باشد که توسعه پرهزینه آن توجیه‌پذیر باشد و حجم کافی برای بازار برمصرف داخلی ایران تأمین کند. همایون فلک‌شاهی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره ارزیابی کشف و برداشت احتمالی از ذخایر گازی در خزر اظهار داشت: اگر واقعا میدانی به نام چالوس کشف شود، ایران احتمالا به فناوری خارجی برای توسعه آن نیاز خواهد داشت. طبق گزارش‌ها، این ساختار در منطقه‌ای از دریای خزر قرار دارد که عمق آب در آن به حدود هزار متر می‌رسد و میانگین عمق نیز چیزی بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ متر است. با اینکه شرکت ملی نفت ایران در دود ده گذشته توان فنی خود را بهبود داده، اما تاکنون هیچ میدان گازی در آب‌های عمیق توسعه نداده است. به عنوان مثال، میدان گازی پارس جنوبی در عمقی حدود ۶۰ متر قرار دارد. علاوه بر این، توسعه چنین میدانی بسیار پرهزینه است، آن هم در شرایطی که منابع مالی محدود است و شرکت ملی نفت اولویت‌های دیگری دارد. بنابراین اگر واقعا میدانی کشف شود، به احتمال زیاد ایران برای توسعه آن به همکاری خارجی نیاز خواهد داشت. حتی ممکن است عملیات اکتشاف به نتیجه نرسد یا به کیسه‌های کوچک گاز ختم شود که ارزش توسعه نداشته باشد. تحلیلگر مؤسسه بین‌المللی داده‌های انرژی کیپلر توسعه مشترک میدان گازی چالوس توسط ایران، چین و روسیه را در حد شایعه دانست و گفت: این موضوع فعلا فراتر از یک گمانه‌زنی بی‌اساس نیست.

او درباره نیاز به کشورهای خارجی برای برداشت و توسعه میدان نفت و گاز در آب‌های عمیق تصریح کرد: با توجه به اینکه ایران همچنان تحت تحریم‌های ثانویه آمریکا قرار دارد، بعید است شرکت‌های خارجی، حتی شرکت‌های چینی، حاضر به ورود به چنین پروژه‌ای شوند. چراکه این شرکت‌ها در پروژه‌هایی در خاورمیانه یا آمریکای لاتین سهام دارند و نمی‌خواهند با تحریم‌های آمریکا مواجه شوند؛ زیرا این مسئله توانایی‌شان برای دسترسی به سیستم مالی آمریکا را محدود می‌کند. شرکت‌های روسی احتمال بیشتری برای مشارکت دارند، به‌ویژه چون این پروژه در دریای خزر است، اما حتی این هم با موانع زیادی روبه‌روست. از طرفی، با توجه به شرایط فعلی ایران، گاز تولیدی احتمالا صرف مصرف داخلی خواهد شد، بنابراین برای روسیه سود چندانی ندارد. همچنین رسیدن به توافق مالی که هر دو طرف را راضی کند، کار ساده‌ای نیست. البته روسیه در گذشته در پروژه‌هایی مانند مصر یا اقلیم کردستان عراق مشارکت داشته، چون معمولا علاقه‌مند به داشتن سهمی در پروژه‌هایی است که ممکن است رقیب صنعت گاز خودش شوند. اما به هر روی این منطق دیگر مثل گذشته کاربردی ندارد؛ چون صادرات گاز روسیه به اروپا تقریبا متوقف شده است.

فلک‌شاهی خاطر‌نشان کرد: با توجه به اینکه ایران تاکنون هیچ میدان دریایی در آب‌های عمیق توسعه نداده، نیاز به ساخت یا واردات تجهیزات خاص حفاری و تأسیسات تولیدی دارد. شرکت‌های روسی و چینی چنین فناوری‌هایی دارند، اما چالش اصلی برای ورود آنها به پروژه‌ای در ایران، همان تهدید تحریم‌های آمریکا و نبود توجیه اقتصادی، به‌ویژه با توجه به قیمت پایین گاز در داخل ایران است.

گزارش میدانی «شرق» از بازار ارز تهران که یک روز پس از مذاکرات هسته‌ای ریزش سنگین قیمت‌ها را تجربه کرد

تبوتاب در چهارراه استانبول

مریم‌شکرانی

چهارراه استانبول تهران یک روز پس از گفت‌وگوی هسته‌ای بی‌قرار است. دلار همان‌گونه که چشم‌بسته و بی‌ترمز پله‌های قیمت را بالا رفته و به بیشتر از رکورد تاریخی صد هزار تومان رسیده بود، همان‌گونه چشم‌بسته سقوط می‌کند و یکی‌یکی کانال‌های قیمت را پایین می‌آید. مردم برای فروش ارز صف کشیده‌اند اما خریدار هم رغبتی به خرید ندارد و حجم فروش بالا و حجم خرید پایین است. گذشته از این فاصله قیمت خریدوفروش آن چنان زیاد است که نشان می‌دهد علاوه بر فروشنندگان، خریداران هم نگران و مستاصل هستند. بعضی اسم این وضعیت را بازار هوشمند و خرد جمعی گذاشته‌اند اما با تک‌تک معامله‌گران خرد و کلان بازار که حرف می‌زنی، بیشتر نااطمینانی و ریسک دستگیرت می‌شود تا خرد جمعی. مثل همان سالی که می‌گفتند حباب بورس ترکیده است و بعضی به عرش رسیدند و برخی به فرش. اینجا همه چیز ریسک است؛ ریسک سنگین.

در چهارراه استانبول

چهارراه استانبول یک روز پس از گفت‌وگوی هیئت ایرانی و هیئت آمریکایی در مسقط سلوغ‌تر از همیشه است. از صبح زود و ساعاتی قبل از بالاکشیدن کرکره صرافی‌ها، معاملات در بساط دلال‌ها شروع شده است و بیشتر افراد در بازار فروشنده شده‌اند. قیمت دلار که چندی پیش رکورد تاریخی صد هزار تومان را شکسته و تا ۱۰۵ هزار تومان بالا رفته بود، حالا چند روزی است

خریدوفروش بکشند اما نگرانی سقوط قیمت و ترکیدن حباب‌ها آنقدر بزرگ است که گاهی به قیمت تمام سرمایه افراد تمام شود. مانند اتفاقی که در دولت حسن روحانی در بورس رخ داد و شمار زیادی از سهام‌داران را زمین‌گیر کرد. به‌همین دلیل به نظر می‌رسد تاب مقاومت جمعی در برابر این نگرانی بزرگ، آن چنان بالا نیست.

بازار هوشمند یا بازار نگران؟

با این حال کامیبز افسری، کارشناس و فعال بازار ارز، به «شرق» می‌گوید که هیچ‌کس از آینده خیر ندارد و تشخیص امروز بازار که همان خرد جمعی مردم است، حاکی از آن است که توافق هسته‌ای امضا می‌شود و به‌همین‌دلیل صف‌های گسترده فروش شکل گرفته است. او معتقد است که نباید به مردم امر و نهی کرد و آنها بهتر از هرکسی می‌دانند که بخزند یا بفروشند و نام این منطق، منطق بازار است و بازار هوشمند است و از همه بهتر می‌فهمد. اما اگر در چهارراه استانبول راه بروید و از تک‌تک همین اجزای خرد جمعی پرسید که تحلیل‌شان از آینده بازار چیست؟ تنها یک نااطمینانی و نگرانی بزرگ دستگیرتان می‌شود. افسری می‌گوید نمی‌داند که قیمت دلار تا کجا پایین می‌آید و تصمیمات لحظه‌ای است. به گفته او همه چیز به آینده مذاکرات بستگی دارد. بعضی از مردمی که به چهارراه استانبول آمده‌اند، می‌گویند «خیلی‌ها با دلار صد هزار تومانی کالا خریده و در انبارها ذخیره کرده‌اند، اگر دلار زیادی سقوط کند، آنها ورشکسته می‌شوند.»

بعضی دیگر هم می‌گویند دلار پایین می‌آید اما قیمت هیچ کالایی پایین نمی‌آید. شاید منطق این بعضی‌ها و آن بعضی‌ها به هم رابطه داشته باشد و پاسخ این سؤال باشد که چرا وقتی دلار ارزان می‌شود، کالا ارزان نمی‌شود اما وقتی دلار گران می‌شود، تمام انواع کالا از دارو گرفته تا سبزمینی و بیاز گران می‌شود. منطق همان است؛ منطق نااطمینانیی از بازار و ریسک‌های بزرگ با سرمایه و دارایی آدم‌ها.

بساط داغ سیگنال فروش‌ها

دراین‌میان بازار تحلیل‌های اینستاگرامی و تلگرامی و سیگنال‌فروش‌های فضای مجازی هم داغ است. آنها پدیده‌های چند سال اخیر شبکه‌های اجتماعی ایران هستند و بساط کاسبی برخی آن‌قدر داغ است که همایش‌های چند میلیاردتومانی برگزار می‌کنند تا به مردم مستاصل از نااطمینانیی اقتصاد و باخت سرمایه، تحلیل بفروشند. نه مجوزی دارند و نه نظارتی بر آنها انجام می‌شود و نه از اساس مشخص است که تحلیل‌های آنها چقدر درست است و سواد آنها چقدر است؟

برخی از سیگنال‌فروش‌های اینستاگرامی به نوعی اینفلونسر شده‌اند و البته در همه حوزه‌ها اظهارنظر می‌کنند و از کنار این بساط تبلیغات هم می‌گیرند. در بازار سنتی هم وضعیت بهتر نیست و تقریبا هیچ‌کس مطمئن نیست که چه اتفاقی می‌افتد. نااطمینانی در اقتصاد ایران حرف یک ماه و دو ماه یا یک سال و دو سال نیست و سال‌هاست که اقتصاد کشور بین دوراهی‌سی مذاکره و تحریم سرگردان است. همین است که مردم نگران از سقوط ارزش پول ملی و باخت سرمایه با دقت و وسواس اخبار را می‌کاوند.

کوچک‌ترین خبری از پاس‌تور یا کاخ سفید برای همگی مهم است، اما در نهایت همه آنها از یک چیز مطمئن هستند و آن اینکه هر کاری کنند؛ بخزند یا بفروشند یا حتی سرمایه را به بورس ببرند یا از بورس خارج کنند، ریسک بزرگی متحمل شده‌اند. در آشفته‌بازار تحلیل‌های متناقض و گاهی حتی سطحی سیگنال‌فروش‌ها و بازار داغ بحث‌های تلگرامی، برخی کارشناسان نگران باخت یک‌شبه سرمایه افراد در قمار بزرگ بازار هیجانی هستند. ازاین‌رو مدام از آنها مصاحبه‌هایی در رسانه‌ها می‌خوانید که مردم در شرایط هیجانی بازار تصمیم نگیرند و دست از

یادداشت

بیماران در منگنه اقتصاد ناکارآمد داروودرمان

علیرضاچبذری*

واقعیات بازار دارو در ایران تکان‌دهنده است. براساس گزارشی که دکتر محمدرضا واعظ مهدوی، رئیس انجمن اقتصاد سلامت ایران، ارائه داده است، نزدیک به ۳۰ درصد از بیماران هنگام تهیه نسخه از داروخانه، دارو را تهیه نمی‌کنند.

برخی نمایندگان مجلس ازجمله آقایان دکتر اسحاقی و دکتر جمالیان که عضو کمیسیون بهداشت هم هستند، از کیفیت پایین برخی از داروها و تجهیزات پزشکی ساخت داخل می‌گویند. این گزارش‌ها هم تکان‌دهنده است و هم باید براینجبیره تأمین دارو خجالت‌آور باشد و هم اینکه شنیدنش برای هر آدم قائل به آمیت و هر طیب قسم‌خورده و بسا وجدانی، کنارآمان با این مسئله دشوار است.

جالب اینکه مطابق منویات نظام سلامت، در طرح سلامت بنا بود که درمان مردم رایگان شود و این طرح تا آنجا توسعه پیدا کند که از بیمه درمان دولتی ACA در آمریکا یا همان Obama Care پیشی بگیرد. هرچند که از همان ابتدا مشخص بود که چاه ویل سلامت در ایران به این راحتی پر نمی‌شود.

به هر تقدیر اندیشه ایجاد درمان رایگان بیماران به بازار آزاد دارو تغییر جهت داد و بازار دارو و درمان کشور را به سمتی برد که برای آمریکا به‌عنوان مهد سرمایه‌داری نامعلوم است.

براساس این سیاست‌گذاری‌های نظام سلامت کشور به سمتی رفت که فرمان حمایت از بیمار را رها کرده و قیمت دارو و تجهیزات را به دست ارز آزاد و بازار بی‌هویت سپرد و سیاست‌گذاران ارزش پول ملی را رها کردند و با مشورت کم‌خردان تعرفه گمرکی واردات دارو را به بهانه حمایت از تولید داخلی بالا بردند و از آن سو مهلت ۱۵ ماهه برای بازگشت ارز حاصل از صادرات قائل شدند. این اتفاق افسار قیمت ارز را به دست صادرکننده سپرد و خرید جمعیی و تضمینی از بیچ سفت‌کن‌های بازار به اسسم حمایت از تولید کردن و رقابت را از بین بردن و قیمت‌گذاری دستوری کار را به جایی رساند که برخی بیماران به دلیل هزینه‌های بالای دارو و درمان، رنج بیماری را به تن بخرند و از درمان صرف‌نظر کنند.

آنجا جالب‌تر است که رئیس‌جمهور بهداشت ما که خود یک پزشک خیر سلامت است، این مهم را فراموش کرده است.

آنجا جالب‌تر است که رئیس‌جمهور محترم ما که یک پزشک با نیم‌قرن سابقه طبابت و فردی برخاسته از قشر متوسط جامعه است، به این مورد کمتر توجه دارد.

به‌عنوان یک ایرانی دردمند و رئیس یکی از ستادهای مردمی انتخابات ریاست‌جمهوری که مردم را تشویق به صداقت و مردمی‌بودن و رشادت دکتر پزشکیان کردم و به‌عنوان یکی از حامیان وزارت دکتر ظرفرقدی، به خود حق می‌دهم که نقاد این وضعیت با تمام وجود باشم.

درهای اتاق وزیر محترم بهداشت را به تصور حاشیه، بر دلسوزان و دل‌سوختگان بستن و مشورت و نابخردانی گرفتن که اندیشه جز تجارت تولید‌نمای خود و شرکا نداشتند، نتیجه‌اش این است که دردمندانه درمان از سبید هزینه برخی خانوار حذف شود و معیشت سخت کفاف هزینه گزاف دارو و درمان را ندهد.

براساس این به دولت محترم و وزارت بهداشت یادآوری می‌کنم که سیاست‌های در پیش گرفته‌شده در حوزه سلامت و دارو هیچ تناسبی با عدالت اجتماعی ندارد و دولت با مشورت با کارشناسان و خبرگان و نه ذی‌نفعان وضع موجود، به رسل خدمت به مردم نجیب و شریف بیمار این کشور برگردد که هزینه دارو گمرشان را شکسته و گرانی تجهیزات پزشکی نیز به‌زودی درمان‌شان را مختل می‌کند.

♦ **محقق و رئیس انجمن تأمین و تولید تجهیزات پزشکی و دارویی**

ادامه از صفحه اول

کاسبان تحریم به دنبال چه هستند؟

همه این نقدها در حالی است که به نیت این افراد اعتماد کنیم و همه را بر سرب‌ی تجربگی و ناآگاهی خراب کنیم و نکویم که کاسبان تحریم هم از این قماش‌اندا عجیب است که وقتی بحث مذاکره پیش می‌آید، این عده همیشه مخالفت می‌کنند و اصرار بر منفوریت دارند و هیچ اعتقادی به بهبود اوضاع ندارند و فکر می‌کنند فقط این عده هستند که نگران ایران و مردم ایران هستند! فقط این افراد عزت و مصلحت کشور و مردم را می‌دانند و می‌فهمند و تنها دست‌فرمان آنها می‌تواند پاسخ‌گوی «شرایط حساس کنونی» باشد! با وجود درخواست مکرر مسعود پزشکیان مبنی بر «توافق ملی» و «اتحاد» در کشور اما هیچ‌گاه این عده که همه‌چیز را از پیش تعیین‌شده می‌دانند به این «مهم» واقعی نهنداند! عزیزان، شما در دوران خود چه کردید؟ شما که به‌صورت شفاف با سرمایه‌گذاری به شکلی کینه‌توزانه برخورد می‌کنید، چه برنامه‌های داشتید که نتوانستید پیاده‌سازی کنید؟ شما مگر پیام مردم را به عدم تمایلمان به طرز تفکرتان نشنیدید؟! شما مگر واقعیت ورود خودتان را به مجلس با آن درصد از آز یاد بردید؟! این روزها به جای این رفتارها کنار مردم و تفکر حاکم دولت مورد حمایت رهبری بایستید که حتما عاقبت بهتری دارد تا اینکه همچنان برای کسب شهرت حرف‌های نسنجیده بزنید. برخی از شما جوانید و هنوز می‌توانید کارنامه عملی موفق برای خودتان بسازید و کار عملیاتی منجر به نتیجه مثبت را جایگزین صحبت‌هایی‌کنید که شنیدن آن بیشتر ناتوانی‌های شما را عیان می‌کند! مذاکره الزاما به معنای تسلیم‌شدن نیست و حتما به معنای دل‌بستگی به توافق و تفاهم نخواهد بود، بلکه همچنان متکی بر توان داخلی کشور اداره خواهد شد. اما تلاش برای بهبود اوضاع با حفظ عزت و حرمت حتما مورد تأیید عقلا خواهد بود.